

JAK SOUDÍME: MÝTY A REALITA TRESTNÍHO ŘÍZENÍ

Je možné dát
podmínku i
za vraždu?

Jak to, že někdo
odejde od soudu
„nepotrestaný“,
i když byl uznán
vinným?

Jak může
byť mediálně
zkreslováno
dění v
soudní síni?

Přijďte nahlédnout
do „soudní síně“
a zjistit, jak a proč
skutečně soudíme.

Slibované nahlédnutí do soudní síně

Základní pojmy

- ▶ Trestní právo
 - ▶ Chrání důležité zájmy společnosti a státu před závažnými protiprávními činy
- ▶ Trestní řízení
 - ▶ Zákonem upravený postup OČTŘ
 - ▶ Cílem je zjistit zda byl trestný čin spáchan, kdo je pachatelem a uložit trest nebo ochranné opatření
 - ▶ Dále rozhodnutí vykonat nebo zajistit jeho výkon
- ▶ Trestný čin (§ 13 TZ)
 - ▶ protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně
- ▶ Zásada subsidiarity trestní represe
 - ▶ Princip *ultima ratio*
 - ▶ k trestnímu postihu by se mělo přistupovat až v případě, kdy jiné prostředky k ochraně společenských zájmů selhaly nebo nejsou dostatečné
 - ▶ Pokud není trestným činem, může být např. přestupkem, může se řešit prostředky civilního práva

Příklad (subsidiarita trestní represe)

- ▶ Krádež (§ 205 TZ)
 - ▶ **(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a**
 - ▶ a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,
 - ▶ b) čin spáchá vloupáním,
 - ▶ c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,
 - ▶ d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
 - ▶ e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob,
 - ▶ bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.
 - ▶ (2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Příběh pana Kaliny

„Za krádež sušenky rok natvrdo.“

Za krádež pěti housek během nouzového stavu si muž odsedí 1,5 roku. Rozsudek je pravomocný

Muže, který v Brně v době nouzového stavu ukradl v obchodním domě pět kusů pečiva, v úterý krajský soud poslal za krádež na 1,5 roku do vězení. Muž původně dostal od brněnského městského soudu trest dva roky vězení, krajský soud mu ho po odvolání snížil. Rozsudek je pravomocný. Muži kvůli nouzovému stavu v době spáchání krádeže hrozilo až osm let vězení.

Soud snížil trest muži za krádež housek v době nouzového stavu. Přesto půjde na deset měsíců za mříže

Za pět housek rok a půl, za krádež zubních past dva roky vězení

JAN STRÁNSKÝ, ČTK

vybrat autory ke sledování ▾

Ilustrační foto.

6. 8. 2020 12:41

Před měsícem poslal soud muže z Brna za krádež pěti kusů pečiva na rok a půl do vězení. Dnes jiný muž, jenž ukradl šest kusů dvojitého balení zubních past, dostal dva roky. Oba totiž kradli v době nouzového stavu.

Kalina ukradl loni v dubnu v Brně pět pizza housek za celkem 62,5 koruny. Proti dvouletému trestu se odvolal a krajský soud mu jej pravomocně snížil na 1,5 roku vězení. Krádež se stala v době nouzového stavu, kdy platí přísnější sazby. Kalina byl navíc v minulosti za podobné drobné prohřešky již třikrát souzený a v době činu byl dokonce v podmínce. Podle obhajoby měl hlad a jednal z existenčních důvodů.

Vyšší trestní sazba jen pro krádeže v souvislosti s nouzovým stavem

Nejvyšší soud později v jiných řízeních dospěl k závěru, že ne každá krádež v nouzovém stavu má být postihována přísněji. Pokud nesouvisí s mimořádnou situací, jako je tomu například u krádeže respirátorů nebo desinfekcí, je možné ukládat běžné tresty. Právě proto bývalá ministryně spravedlnosti Benešová navrhla v únoru Nejvyššímu soudu, aby rozsudky obou soudů zrušil a věc vrátil k novému projednání městskému soudu.

Proč tak soud rozhodl?

...je to spravedlivé?

Zdá se vám trest příliš přísný?

Jak byste rozhodli vy?

A to ještě není všechno!

aneb příběh pana Kaliny nekončí ...

"Proslavilo" ho vězení za krádež pěti housek, za mřížemi je znovu. Kradl vratné lahve

Ve vězení je podle zjištění Aktuálně.cz opětovně muž, který vstoupil do povědomí veřejnosti tím, že ho soud během nouzového stavu poslal za drobnou krádež za mříže. Muže se později zastal Nejvyšší soud, mezitím se dočkal podmíněného propuštění. Zařadit se do běžného života se mu však nepodařilo. Nejdříve putoval za mříže kvůli krádeži, nyní je tam za výtržnictví.

"V nákupním centru na nákladové rampě odcizil volně stojící přepravku na piva s dvaceti kusy prázdných láhví v hodnotě 160 korun," popsala redakci Petra Láníčková, mluvčí Městského soudu v Brně, jenž Kalinu potrestal deseti měsíci nepodmíněně. Škoda sice byla zanedbatelná, přitížilo mu ale, že za krádeže byl odsouzen v minulosti.

Tedy: vězení za krádež lahví v Brně už si Kalina odseděl. Protože touto krádeží nedodržel podmínku, soud v Havlíčkově Brodě mu nařídil vykonat také osm měsíců za zmíněné výtržnictví. Z něj nyní odpočítává den po dni v břevclavské věznici. Na svobodu by se měl dostat na přelomu léta a podzimu.

Díváte se na tento příběh stejně,
nebo jinak, než na začátku?

Trestní řízení

„Představte si, že hrajete hru, která má stanovená pravidla.“

Obečné zásady trestního řízení (§ 2 TZ)

- ▶ Zásada řádného zákonného procesu
 - ▶ *Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.*
- ▶ Zásada presumpce neviny
 - ▶ *Dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen.*
- ▶ Zásada legality
 - ▶ *Státní zástupce je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, pokud zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.*
- ▶ Zásada oficiality
 - ▶ *Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených LZPS...*
 - ▶ *Při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení.*

Obecné zásady trestního řízení (§ 2 TZ)

- ▶ **Zásada zjištění skutkového stavu věci a zásada vyhledávací**
 - ▶ *OČTŘ postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí.*
 - ▶ *Doznání obviněného nezbavuje OČTŘ povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu.*
 - ▶ *V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede.*
 - ▶ *V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhopat a provádět důkazy.*
 - ▶ *Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.*
- ▶ **Zásada volného hodnocení důkazů**
 - ▶ *Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu*
- ▶ **Zásada spolupráce se zájmovými sdruženími občanů**
 - ▶ *Všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného působení.*
- ▶ **Zásada obžalovací**
 - ▶ *Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce*

Obecné zásady trestního řízení (§ 2 TZ)

- ▶ Zásada veřejnosti
 - ▶ *Osobně vs. dálkově? (online streamy)*
- ▶ Zásada ústnosti
 - ▶ *Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslýchají.*
- ▶ Zásada bezprostřednosti
 - ▶ *Při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném i neveřejném zasedání smí soud přihlédnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny.*
- ▶ Zásada zajištění práva na obhajobu
 - ▶ *Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.*
- ▶ A další zásady související například s opravnými prostředky apod.

Pravidla pro ukládání trestu

Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlíží:

- ▶ **K povaze a závažnosti spáchaného trestného činu**
- ▶ **K osobě pachatele**, tj. k jeho osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. (k chování pachatele po činu, jeho snaze nahradit škodu/odstranit jiné škodlivé následky činu, spolupracující obviněný...)
- ▶ **K polehčujícím** (např. prvotrestaný, tíživé osobní poměry, věk blízký věku mladistvých, k činu se doznal...) **a přitěžujícím okolnostem** (s rozmyslem, ziskuchtivost, z pomsty, trýznivým způsobem, zneužití nouze, na dítěti ...)
- ▶ **K době, která uplynula od spáchání trestného činu**
- ▶ Zda pachatel trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch
- ▶ Účastenství, příprava, pokus ... a další

**Čtyřidevadesátiletý důchodce dostal za vraždu manželky
podmíněný trest**

Mýtus: „Za vraždu nemůže být nikdy uložena podmínka.“

- ▶ *Příklad A: v době od XX hodin dne XX do XX hodin dne XX, v XX, v úmyslu usmrtit, fyzicky napadl poškozenou AA, opakovanými tupými údery do horní části hlavy, vedenými malou až střední intenzitou, opakovaným tupým násilím proměnné intenzity, a to rdoušením... kdy z krevních výronů v těchto krajinách lze usuzovat na obranu poškozené, přičemž údery do těla poškozené mohly být vedeny jak pěstí, tak i pevným předmětem nebo kombinací obojího ... akutní rozedmu plic, krevní výronky pod poplicnicí a otok mozku..*
- ▶ *Příklad B: 95 letý důchodce, v pět hodin ráno nejprve odešel z ložnice do kuchyně, kde si vzal ze zásuvky izolační bužírku a udělal na ní smyčku, načež se vrátil do ložnice, přetáhl manželce AA smyčku kolem krku a několik minut ji utahoval, dokud se AA neudusila, poté se přemístil do obývacího pokoje, kde spolykal léky. Pana XX našla dcera, která s rodiči sdílela domácnost, a přivolala záchranáře. XX jim řekl, že se chtěl zabít, protože zabil manželku AA. Po lékařském ošetření v nemocnici skončil v bohnické psychiatrické léčebně. Znalci učinili závěr o duševním stavu XX, a to že netrpí demencí a nemá žádné psychické potíže, které by vylučovaly jeho trestněprávní odpovědnost. Paní AA byla o 7 let mladší, než XX, byla nemohoucí, ve špatném zdravotním stavu, odkázaná na péči rodiny, objevily se u ní psychické potíže a začala být agresivní. Pan XX byl v době činu ve špatném zdravotním stavu, jednak kvůli vysokému věku, jednak kvůli fyzické i psychické zátěži. Snažil se situaci několik měsíců před činem řešit, avšak marně.*

Proč jsem vám představila právě
tyto dva příklady?

Stejný trestný čin
Jiné okolnosti (polehčující vs. přitěžující)

Mýtus: „Za vraždu nemůže být nikdy
uložena podmínka.“:

Podmínka za vraždu seniorky (+87) v Řepích: Uškrtil ji zoufalý manžel (94), nezvládal péči

Podmínka za vraždu manželky. Důchodce v 94 letech už péči o nemohoucí ženu nezvládl

Praha - Čtyřiaředesátiletý důchodce z Prahy, který na jaře uškrtil svou o sedm let mladší nemohoucí manželku, nepůjde do vězení. Státní zástupkyně se s ním dohodla na nejpřísnějším možném podmíněném testu - tedy tříletém s pětiletou zkušební dobou. Dohodu schválil soud, rozhodnutí je pravomocné. Podle obžaloby byl muž v době činu ve špatném zdravotním stavu, jednak kvůli vysokému věku, jednak kvůli fyzické i psychické zátěži spojené s nutností neustálé péče o ženu.

"Myslím si, že celý ten případ je spíše tragédií než zločinem," řekla ČTK dozorcující státní zástupkyně Jana Murínová. Zavražděná žena podle ní byla po náhradě kyčelního kloubu propuštěna do domácí péče s tím, že je soběstačná a může se o ni postarat rodina. Nedokázala si ale ani dojít do koupelny a nakonec se z ní stal ležící pacient odkázaný na pleny a na péči ostatních. Objevily se u ní psychické potíže a začala být agresivní.

Murínová připustila, že podmínka za dokonanou vraždu je nestandardním a výjimečně nízkým trestem. Poukázala ale na to, že trestní zákoník takové potrestání umožňuje. "Byla tu spousta polehčujících okolností: pan obžalovaný čin od samého začátku doznával, litoval toho a vysvětloval, proč to udělal. Je to jeden z mála pachatelů, na kterých bylo opravdu vidět, že cítí vinu a že je mu nesmírně líto, že skutek spáchal," vysvětlila. "Jedna ze zásadních polehčujících okolností je i to, že pan obžalovaný se snažil najít pomoc. Věděl, že to nezvládá, že ani za pomoci dcery nejsou schopni o manželku pečovat. Opakovaně volali záchrannou službu, naposledy den před skutkem," doplnila.

Pojďme k dalšímu příkladu:

Dostala smyk na Rondelu, zabila seniorku. Syna to zlomilo, řidička má podmínku

Smrt seniorky po smyku na Rondelu má Nejvyšší soud. Syn chodil na terapie 3

Řidička, která fatálně vrazila autem do skoro 80leté ženy na zastávce MHD na Bukově, musí jejímu synovi zaplatit desítky cest za léčbou v sanatoriu, rozhodl soud. Odsouzená se s podmínkou za usmrcení z nedbalosti nesmířila a podala dovolání.

K tragické nehodě na Rondelu se dnes vrátil odvolací senát ústeckého krajského soudu. 34letá dělnice Alena R. 20. srpna 2022 kvůli neopatrnému řízení smetla skoro 80letou ženu, která stála na zastávce MHD, a ta fatální zranění nepřežila. Ústecký okresní soud za to letos v březnu poslal řidičku na dva roky do vězení, trest ale podmíněně odložil na zkušební dobu 4 let a na stejnou dobu jí vzal řidičák. I proti mírnému trestu se obžalovaná odvolala. Krajský soud již toto dovolání zamítl, podle obhájce ale jen kvůli chybě státního zástupce, a proto se odvolala k Nejvyššímu soudu.

Přední fanoušek
Pavla Šotolová
Výsměch pozůstalým.

Je mi s toho na blití opravdu zabila člověka a má podmínku to je síla
1r To se mi líbí Odpovědět

Io je výsměch toto už 🤔. Pedotil dostane podmínku, zabijes dostaneš podmínku...pestujes trávu pro svoje účely a jdeš sedět na 6 let 🤔🤔. Že nebyla pod vlivem alkoholu ani žádných látek...to ji omlouvá??? Neučí se v autoškole, že máš přizpůsobit jízdu stavu vozovky a počasí???
Paní si jede do zatáčky v dešti na 60km/h, zabije tím člověka a dostane jen podmínku? Takže všechno asi v pořádku 🤔🤔

V dnešní době za rohlík dostanete větší trest, než za lidský život..

1r To se mi líbí Odpovědět

35 👍

Ze by úplatek?

Coze ?!zabila a dostane jen podmínku, to nemyslej vážně.

1r To se mi líbí Odpovědět

6 👍

Haha podmínka tvl tohle zasranej stát a zasnany zákony na ruby ,děda dostane 2 roky vězení že si pěstuje marianku na masti a tahke pinda dostane podmínku za to že připravila někoho o život ... vrchol státního zákoníku...

1r To se mi líbí Odpovědět

22 👍

ná možnost Nejrelevantnější a některé komentáře se možná kvůli tomu vyfiltrovaly.

Podmínku super.Takže dneska můžete kohokoliv přejet a nic se vám nestane!! Soud vám řekne ty ty ty to nesmíš. Vlastně že se vůbec divím ...vždyť jsem v Čechách 🤔

1r To se mi líbí Odpovědět

2 👍

Tento příklad měl poukázat na rozdíly mezi usmrcením z nedbalosti (např. při dopravních nehodách) vs. vražda

Následek je stejný. Zemřel člověk. Okolnosti jsou ale diametrálně odlišné.

Jak může způsob sdělení informací
ovlivnit život poškozeného nebo
obviněného?

Sestra Smrt byla bezproblémová, tvrdí její kolegyně

Sestra v Rumburku zřejmě nevraždila ze soucitu, ale z nenávisti

Rumburk - Zdravotní sestra z nemocnice v Rumburku, která je obviněna z vraždy pacientky, podle policie neprováděla eutanazii. Z výslechů vyplynulo, že nezabíjela ze soucitu, ale proto, že neměla ráda pacienty. Mladé frontě Dnes to řekl krajský státní zástupce Jan Jakovec. Zdravotní sestře hrozí až 18 let vězení.

Zdravotní sestra zabila v Rumburku 6 pacientů jen proto, aby si ulehčila práci

Bývalá zdravotní sestra Věra Marešová zabíjela bezmocné pacienty v Lužické nemocnici v Rumburku, jen z toho důvodu, aby si ulehčila práci. Vyplyvá to z textu obžaloby, kterou má k dispozici ČTK. Šest pacientů jednotky intenzivní péče usmrtila draslikem, poprvé údajně vraždila v roce 2010. Marešové hrozí podle právní kvalifikace případu až doživotní vězení.

Nevinná: Odvolací soud potvrdil rozsudek, že Marešová v nemocnici nevraždila

Za nezákonné stíhání dostane zdravotní sestra z Rumburku přes dva miliony korun

Státu nikdy neodpustím, řekla nevinná zdravotní sestra, kterou soudili za vraždy

Za nespravedlivé obvinění nese vinu stát, za zničený osobní život novináři, kteří Věru Marešovou mediálně stíhali. A za to má vydavatelství, pro které pracovali, zaplatit. Konstatuje to první rozsudek ve sporu zdravotní sestry s médii, podle něhož má Marešová dostat 840 tisíc. Deníky Blesk a Aha! ji opakovaně nazývaly „sestrou smrt“. V době, kdy o případu ještě nerozhodly soudy. Ty nakonec zdravotnici stíhanou za šest vražd zprostily obžaloby.

Zdravotní sestra Marešová vyhrála další soud. Nova jí má vyplatit milionové odškodné

Rozsudek: Novináři zdravotní sestru Marešovou mediálně stíhali, mají na svědomí její zničený život

Další příklady senzace ...

168 hodin: Nastavení trestů v Česku. Za pěstování konopí lidé dostávají i 12 let za mřížemi, za znásilnění někdy jen podmínku

Devětadvacetiletý Matěj Černý byl se dvěma dalšími odsouzen za pěstování konopí ve velkém. Podle závěrů soudu množství vyrobitelné marihuany z pěstovaného konopí převyšovalo hmotnost 57 kilogramů. Dostal trest devět let, plus tříletá podmínka za předchozí pěstování, celkem tedy dvanáct let za mřížemi.

„Seděl tam takhle se spoluvězni, něco si povídali a on si uvědomil, že tam je se třemi vrahy,“ popsala matka Černého Irena Fenyklová. „A že on z nich má nejvíc let. A uvědomil si, že je pro společnost vlastně nejnebezpečnější,“ dodala.

Podobně dopadl Lukáš Chudý, který byl za to, že zasadil se třemi dalšími na svém poli třicet jedna rostlin konopí, potrestán osmi lety za mřížemi. Podle rozsudku by z rostlin šlo vypěstovat na 17,5 kilo sušiny.

Pro české právo ale není zásadní, o jak závažnou drogu jde. Trestní sazbu udává množství. „Při těch rozsudcích se jenom v minimálním množství rozlišuje, zda se jedná o drogu skutečně extrémně závažnou, jako například heroin, nebo zda se jedná o tu marihuanu, protože pokud se dostanete do určité sazby, tak už v té sazbě jste a nepomůže vám ani svěcená voda,“ uvedla Krzysztyniak.

Za znásilnění jen podmínka? V Česku běžná věc, dostává ji většina pachatelů

Potvrzeno: za konopí na zahradě šest let natvrdo

ČTK, SEZNAM ZPRÁVY
vybrat autory ke sledování v

Podle rozsudku muž na zahradě svého domu vysadil a pěstoval 28 rostlin konopí, které dále zpracoval.

17. 4. 2020 10:42

Ústavní soud zamítl stížnost muže, který dostal nepodmíněný šestiletý trest za pěstování konopí na zahradě u rodinného domu na Hodonínsku.

Za trestný čin znásilnění bylo v České republice od roku 2016 do roku 2022 odsouzeno 643 osob, přičemž s podmíněným trestem, případně s podmíněným trestem s dohledem odešlo od soudu 57 procent pachatelů. Nepodmíněný trest odnětí svobody uložila justice 40 procentům pachatelů. Plyne to z dat aplikace jaktrestame.cz, která vychází z údajů ministerstva spravedlnosti.

*Marihuana je čím dál silnější. Stovky
Čechů ročně končí v nemocnici*

Nejprve si přdestřeme nějaké fakta ...

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v [odstavci 1](#)

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán,
- c) ve značném rozsahu, nebo
- d) ve větším rozsahu vůči dítěti nebo v množství větším než malém vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(3) Odnětím svobody na osm až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v [odstavci 1](#) těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,

c) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu, nebo

d) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v [odstavci 1](#) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

(5) Příprava je trestná.

Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo

kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v [odstavci 1](#)

- a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,
- b) na dítěti, nebo
- c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v [odstavci 1](#) na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v [odstavci 1](#) smrt.

(5) Příprava je trestná.

„Vždyť je to jen tráva!“ – opravdu?

Výpočet:

Pokud vezmeme konzervativní průměr 200 Kč za gram:

- $57 \text{ kg} = 57\,000 \text{ g}$
- $57\,000 \text{ g} \times 200 \text{ Kč} = 11\,400\,000 \text{ Kč}$

Při čisté mzdě 30 000 Kč měsíčně:

Výpočet:

- $11\,400\,000 \text{ Kč} \div 30\,000 \text{ Kč} = 380 \text{ měsíců}$
- $380 \text{ měsíců} \div 12 \text{ měsíců} = 31,67 \text{ let} \rightarrow \text{tedy zhruba 31 let a 8 měsíců}$

Hranice škody	Výše (Kč)
Škoda nikoli nepatrná	10 000
Škoda nikoli malá	50 000
Škoda větší	100 000
Škoda značná	1 000 000
Škoda velkého rozsahu	10 000 000

Mýtus: „Znásilnění znamená jen násilí v parku.“

- ▶ Co vše může být znásilnění? Příklady
 - ▶ Sex proti seznatelné vůli
 - ▶ Sex s osobou, která nemohla projevit souhlas nebo byla bezbranná
 - ▶ Osoba je pod vlivem nějakých látek, dítě, mentálně postižená osoba, fyzická nemožnost projevit souhlas, zamrznutí
 - ▶ Praktiky na kterých se nedohodli (i nedovolené sejmutí prezervativu)
 - ▶ Nejen pohlavní styk, ale i jiné formy (penetrační/nepenetrační – dříve obojí pod pojmem znásilnění, dnes)
 - ▶ Dosahuje-li vysoké intenzity, lze znásilnění provést i přes oděv

Novela znásilnění

Definice znásilnění se změní, trestní zákoník zavede i sexuální útok

Dlouhé roky v Česku platilo, že se definice znásilnění pojí s násilím jinou pohrůzkou. V týdnu před Vánocemi však vláda schválila nové pojetí tohoto trestného činu.

Ne znamená ne. To je hlavním poselství redefinice znásilnění v českém právním řádu, kterou v týdnu před Vánoci schválila vláda. Začátkem nadcházejícího roku by se změnou trestního zákoníku měla zabývat Poslanecká sněmovna.

Novela přináší několik zásadních změn týkajících se zavedení nekonsenzuálního pohlavního styku, zvýšení některých trestů a také zavedení takzvaného „znásilnění z podstaty“ pro oběti mladší 12 let. Naopak se nepovedlo zavést třeba uložení zákazu činnosti s dětmi.

Nová definice znásilnění označuje jako „kdo s jiným proti jeho seznatelné vůli vykoná soulož nebo jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží“. U obou verzí se zmiňuje i zneužití bezbrannosti.

Sexuální útok

- (1) Kdo s jiným proti jeho seznatelné vůli vykoná jiný pohlavní styk než uvedený v § 185, kdo jiného donutí k jinému pohlavnímu styku než uvedenému v § 185 s jinou osobou, pohlavnímu sebeukájení, obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému činu nebo chování zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1
 - a) na dítěti,
 - b) s další osobou, nebo
 - c) se zbraní.
- (3) Odnětím svobody na tři léta až dvanáct let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,
 - b) spáchá-li takový čin na osobě omezené na osobní svobodě ve věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence nebo ze zákonného důvodu umístěné ve zdravotnickém zařízení, školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči anebo v jiném místě, kde je omezována její osobní svoboda, nebo

Proč tedy dochází k těmto situacím?

- ▶ Rozdíl v důkazech, různá trestná činnost
 - ▶ Drogy: hmotné důkazy
 - ▶ Znásilnění: problematická svědectví, slovo proti slovu
- ▶ Dříve rozdíl v trestních sazbách – dnes se vyrovnaly
- ▶ Okolnosti případu a osobnost pachatele
 - ▶ U drog dovoz a prodej 50+ kg marihuany může jít o milionové zisky, organizovaný zločin – soudy považují za společensky nebezpečné
 - ▶ Příklad: pokud má někdy pár rostlin pro svou potřebu, tak to rozhodně není trestný čin – často se jednání opakuje, (z praxe případ, kdy dostal dvakrát podmínku a na potřetí si udělal několik skleníků a tvrdil, že je to na mastičky a dostal 7 let NEPO – teprve na potřetí)
 - ▶ Naopak u znásilnění může jít o ojedinělé selhání, pachatel může být mladý, doznal se, oběť si nepřeje trest
 - ▶ Vnímá se také celospolečenská nebezpečnost jednání – dealování má na sebe navázanou další trestnou činnost
- ▶ Soudy jsou vázány zákonem a důkazy – nikoho nesmí odsoudit „pro jistotu“ nebo podle emocí veřejnosti
- ▶ Presumpce nevinny – v pochybnostech ve prospěch obviněného

Představte si následující situaci:

- ▶ Učitel střední školy je obviněn 17letou studentkou z nevhodného chování – údajně jí osahával při doučování, měl s ní pohlavní styk (ona zamrzla, nechtěla to) a následně s ní měl vést intimní konverzaci a požadovat další styk.
- ▶ Média o případu ihned informují. Učitel je postaven mimo službu, čelí veřejné ostudě, rodiče studentů protestují.
- ▶ Průběh
 - ▶ Policie zahájí trestní řízení.
 - ▶ Učitel vinu popírá, žádné jiné studentky si nikdy nestěžovaly.
- ▶ **Jak rozhodnete? Návrhy?**

... a co když?

- ▶ Dívka později přizná, že si příběh vymyslela, protože chtěla učitele „potrestat“ za špatnou známku

*Ted'si představte, že jste to vy a nic z
toho není pravda, ale někdo to o Vás
tvrdí a nemáte nic než své slovo...*

Zásada *in dubio pro reo* – v pochybnostech ve prospěch obviněného – není překážka spravedlnosti.

Je základ spravedlnosti.

Jednou může chránit člověka, kterého neznáme. Ale příště možná nás, nebo někoho, koho známe.

V opačném případě v *pochybnostech v neprospěch* (!?)

„Spíše naleznete neodsouzeného na ulici, než nevinného ve vězení.“

Pachatel trestného činu

- ▶ Fyzická osoba, která dovršila patnáct let věku, a je příčetná
 - ▶ Nepříčetnost = kvůli duševní poruše nepochopil protiprávnost svého jednání nebo ho nemohl ovládnout.
 - ▶ Zmenšená příčetnost = pokud je taková schopnost pouze snížená
- ▶ Osoby mladší 15 let nejsou trestně odpovědné
 - ▶ Pokud dítě mladší 15 let spáchá trestný čin, je vyšetřován, věc s však řeší před soudy pro mládež, který může rozhodnout o určitém opatření jako je zařazení do výchovného programu nebo ochranném léčení

Mýtus: „Když odsouzený odejde bez trestu, justice selhala.“

Muž z Jevíčka není trestně odpovědný za vraždu kvůli nepřičetnosti, uvedl soud

„Obviněnému se ukládá psychiatrické a protitoxikomanické léčení formou ústavní,“ uvedla soudkyně Hana Chaloupková.

Kyrylivova vina byla podle státní zástupkyně Jany Murínové prokázána a trestní stíhání proti němu pro dvojnásobný pokus o vraždu bylo vedeno důvodně a zákonně. Protože ale měl v době činu kvůli své duševní poruše zcela vymizelé rozpoznávací i ovládací schopnosti, bylo stíhání pravomocně zastaveno. Kyryliv totiž nebyl přičetný, a tak ani trestně odpovědný.

Mladík pobodal v Praze na ulici dva lidi. Byl nepřičetný, rozhodl soud

Právo, Novinky, Marek Bádál

[vybrat autory ke sledování](#) ▼

30. 12. 2019, 6:49

Rovnou do ochranné léčby půjde devatenáctiletý Ukrajinec Vladyslav Jurij Kyryliv, který v létě na pražském sídlišti Stodůlky pobodal dva náhodné kolemjdoucí. Mladík podle znalců trpí těžkou duševní poruchou a v době činu nebyl přičetný. Rozhodl tak pražský městský soud.

Trendy v ukládání trestů

- ▶ Růst alternativních trestů
 - ▶ Ukládání peněžitých trestů – proč? Kam peníze jdou?
 - ▶ Podmíněné tresty a tresty domácího vězení se ukládají častěji než dříve.
 - ▶ Cíl: vyhnout se zbytečnému uvěznění u méně závažných pachatelů, kteří nepředstavují hrozbu pro společnost.
 - ▶ V roce 2023 byl trest odnětí svobody s podmíněným odkladem nejčastější formou trestu.
- ▶ Zvyšování podmínek pro nepodmíněné tresty
 - ▶ Ukládání „natvrdo“ více zvažováno – např. u recidivistů, násilných trestných činů, drogových deliktů většího rozsahu.
- ▶ Elektronické náramky a kontrola alternativních trestů

*„Nedělejte odsudek dřív, než padne
rozsudek.“*

Děkuji za pozornost